
P O V Z E T E K

V *uvodniku* urednik za družboslovje *Ciril Oberstar* komentira zmago komunistične partije na občinskih volitvah v avstrijskem Gradcu. Kako se je komunistom kljub marksizmu uspelo prebiti do večine v mestnem svetu? Komunistična ideologija jim v tradicionalno protikomunistični Avstriji zmage zagotovo ni prinesla. Člani stranke in nova županja Elke Kahr trdijo, da gre za posledico večletnega, trdega in nepopustljivega aktivističnega delovanja na terenu, na ulicah in v stanovanjskih naseljih, kjer so se lotevali predvsem čisto praktičnih problemov in težav mestnega prebivalstva, od pomanjkanja stanovanj do prometne ureditve, odvoza smeti, dostopnosti javnih površin in javnega zdravstva. Pod prejšnjo oblastjo so se namreč »privatizirale stvari, ki se ne bi smele«. Podobno zlizanost mestnih oblasti in kapitala lahko opazujemo tudi v Ljubljani in Zagrebu, kjer se skrbi predvsem za megalomanske gradbene projekte, za poliranje mestnega središča in za investicijam namenjene gradnje.

V *pogovoru z Maticem Primcem* je urednica za neodvisno kulturo *Meta Kordiš* pokazala temu alternativno prakso: participativni občinski proračun. Pilotni model slednjega je za Slovenijo razvil in prilagodil prav Matic Primc. Danes ga uporablja že 32 občin v Sloveniji. Gre za prakse, ki rešujejo, kar se še rešiti da v našem okolju in družbi, na našem planetu ter ga ohraniti in vzdrževati za bodoče generacije. Začne se z malimi koraki, v lokalni skupnosti.

Temo v tej številki je uredil filmski urednik *Matic Majcen* in jo namenil *kritičnemu pogledu na Netflix*, podjetje, ki je vse bolj dominantno ne samo na področju medijev in filmske produkcije, temveč tudi v naši zasebni sferi. Netflix smo spustili v naše domove, a obenem le redko podvomimo, da je to, kar nam ponuja, res tako neokrnjeno, kot se zdi na prvi pogled. Zato v tokratni številki odpiramo razpravo o drugi plati tega ponudnika. Avtorji petih razprav – Tina Poglajen, Žiga Brdnik, Mirt Komel, Jasmina Šepetavc in Matic Majcen – postavljajo odločen vprašaj nad Netflixovo tehnologijo, pro-

gramsko usmeritvijo in strategijo, še posebej glede tega, kakšen odnos podjetje privzema tako do svojih naročnikov kot do umetniških diskurzov. Netflix za našim hrbtom pravzaprav počne marsikaj, česar se ne zavedamo – pa bi se morali. Storitev nas v resnici ne obravnava kot individualna bitja, temveč kot potrošnike, ki jih je mogoče razvrščati v tipe in razrede. Ustvarja iluzijo personalizacije, a v resnici sledi svojim, izrazito korporativnim ciljem. Majcen zapiše: »Kot vsak družbeni pojav, ki kot blisk prevzame primat v določeni sferi našega vsakdana, se tudi za vzpon Netflixu zdi, da za razliko od Facebooka in Googla še vedno nismo povsem prevzeli pogleda, da gre za tehnologijo, ki v naše domove prinaša tako pozitivne kot negativne plati. Namen tokratne številke je torej premakniti naše dojemanje tega ponudnika v naslednjo fazo, v mentalni prostor, kjer nam vsa količina spoznanj pomaga zgraditi bolj realno in večplastno sliko, da lahko na koncu vsak pri sebi sprejme odločitev, ali gre za znamko vredno zaupanja ali pa bo do nje privzel trezno distanco.«

V Kulturni diagnozi Marko Stojiljković ocenjuje film Veliki svetniki Newarka (The Many Saints of Newark), Matic Majcen knjigo Jele Krečič Zmote neprevaranih: od modernizma do Hollywooda, Petra Samec Stefančič pa slovenski prevod knjige kratkih zgodb Četrta obvoznici bolgarske pisateljice Vesele Ljahove. Igor Bašin piše o plošči Norwegian Gothic norveške zasedbe Rabrot, Borja Močnik pa o plošči multidisciplinarnega ustvarjalca Anthonyja Josepha, katere naslov je citat iz dela postkolonialnega pisatelja in filozofa C.L.R. Jamesa: "The rich are only defeated when running for their lives," (Bogataši so poraženi šele, ko bežijo za življenje.). Kaja Kraner piše o 34. Grafičnem bienalu Ljubljana in na razstavi odkriva tudi nove kuratorske pristope.